

Uchwała nr O – 019 – V – 2020
Krajowej Rady Izby Architektów RP
z dnia 2 kwietnia 2020 r.

w sprawie stanowiska Krajowej Rady Izby Architektów RP w przedmiocie stanowiska nr 6 Mazowieckiej Okręgowej Rady Izby Architektów RP z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie podjęcia działań zmierzających do uzyskania informacji publicznej o działalności Organów Krajowej Izby Architektów RP

Na podstawie art. 33 pkt 2 i 14 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2019 r. t.j. poz. 1117), w związku ze stanowiskiem nr 6 Mazowieckiej Okręgowej Rady Izby Architektów RP z dnia 18 lutego 2020 r. w sprawie podjęcia działań zmierzających do uzyskania informacji publicznej o działalności Organów Krajowej Izby Architektów RP, Krajowa Rada Izby Architektów RP przyjmuje następujące stanowisko:

§ 1

Krajowa Rada Izby Architektów RP podtrzymuje dotychczasowe stanowisko wyrażone w licznej korespondencji dotyczącej wniosków o udostępnienie, w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, treści ugody zawartej z Panem Sebastianem Osowskim oraz umowy zawartej ze spółką TIME SA w zakresie współpracy w zakresie wydawnictw zgodnie, z którym Mazowiecka Okręgowa Izba Architektów RP, jako organ Izby Architektów RP, nie jest podmiotem czynnie legitymowanym do wystąpienia z takim wnioskiem.

Zgodnie z art. 61 Konstytucji RP obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Zgodnie z tym przepisem prawo do uzyskania informacji obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa.

Tryb udzielania informacji publicznej został określony w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1429). Zgodnie z art. 2 ust 1 tej ustawy każdemu przysługuje (z wyłączeniem przypadków określonych w art. 5 ustawy) prawo do informacji publicznej.

W świetle powyższego porządku prawnego, podmiotem konstytucyjnego uprawnienia do dostępu do informacji publicznej jest obywatel nie zaś inny podmiot, w tym organ tej samej osoby prawnej, jaką jest Izba Architektów RP. Celem ustawy o dostępie do informacji publicznej jest, bowiem zapewnienie dostępu do informacji o stanie spraw publicznych obywatelowi, a nie nadanie nieprzewidzianych ustawą samorządową lub przepisami wewnętrznymi dodatkowych uprawnień dla organów Izby Architektów RP, w zakresie żądania informacji od innych organów.

Analogiczne stanowisko zostało wyrażone przez sądownictwo administracyjne. W orzeczeniu z dnia 28 października 2016 r. , wydanym w sprawie II SA/Wa 952/16, WSA w Warszawie orzekł, że termin "każdy" użyty w art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej nie może odnosić się do organów władzy publicznej, gdyż celem ustawy jest zapewnienie dostępu do informacji o stanie

spraw publicznych, a nie umożliwianie tym organom uzyskiwania informacji od innych podmiotów publicznych lub wykonujących zadania publiczne. Stanowisko takie wyraził również Naczelny Sąd Administracyjny m.in. w wyroku z dnia 6 września 2016 r., zgodnie z którym kryterium podmiotowe określone terminem "każdy", w art. 2 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej nie może odnosić się do organów administracji, gdyż celem ustawy jest zapewnienie dostępu do informacji o stanie spraw publicznych podmiotom prawa prywatnego, a nie do przekazywania informacji publicznej pomiędzy organem stanowiącym i wykonawczym tej samej jednostki administracji samorządowej (*podkreślenie własne*). W orzeczeniu tym Sąd stwierdził również, że przewodniczący rady gminy nie jest podmiotem prawa prywatnego i dlatego uzyskanie informacji publicznej o organie wykonawczym tej samej gminy nie mogło nastąpić w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej do uzyskania informacji na potrzeby rady gminy.

Przenosząc powyższe stanowisko judykatury na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skoro Rada okręgowej izby architektów nie jest podmiotem prawa prywatnego, uzyskanie informacji publicznej o dokumentach związanych z działalnością Rady Krajowej, a zatem organu tej samej osoby prawnej również nie może nastąpić w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Okręgowa rada nie jest, bowiem podmiotowo uprawniona do wystąpienia z takim wnioskiem.

§ 2

Żądanie udostępnienia informacji o treści ugody zawartej z Panem Sebastianem Osowskim oraz umowy zawartej ze spółką TIME SA w zakresie współpracy w zakresie wydawnictw zgodnie, w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej nie jest uzasadnione również z przedmiotowego punktu widzenia.

Zgodnie art. 5 ust 2 zd. pierwsze ustawy, prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. W niniejszej sprawie, żądane informacje dotyczą dokumentów (ugody i umowy) będące efektem ustaleń pomiędzy stronami, skutkującymi między innymi określonymi zobowiązaniami finansowymi. Ich ujawnienie mogłoby narazić Izbę, między innymi na osłabienie w przyszłości jej pozycji negocjacyjnej wobec innych kontrahentów. Jednocześnie, z tego powodu Krajowa Izba podjęła decyzję o nieujawnianiu treści tych dokumentów, a tym samym spełnione zostały dwa elementy (formalny i materialny) składające się na uznanie danej informacji za tajemnicę przedsiębiorstwa.

Należy podkreślić, że tak zarówno treść ugody jak i umowa w zakresie współpracy wydawniczej nie są dokumentami związanymi z realizacją przez Izbę zadań publicznych. Jest to, bowiem działalność pozostająca w sferze szeroko rozumianej działalności promocyjno-informacyjnej, niewynikającej z realizacji obowiązków samorządu zawodowego nałożonych ustawą. Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 sierpnia 2006 r. (II OSK 1046/05) powierzenie ustawą samorządom zawodowym architektów, załatwiania ściśle określonych spraw z dziedziny administracji publicznej daje organom tych samorządów tylko takie uprawnienia, jakie ściśle określa ustawa. Jak wskazał Sąd organy samorządu zawodowego (korporacji) nie pełnią, bowiem co do zasady zadań publicznych. Działalność wydawnicza Izby Architektów RP nie jest realizowana w ramach zadań publicznych powierzonych przez Państwo, a tym samym udostępnianie informacji związanych z tą sferą działalności podlega ograniczeniu m.in. z uwagi na tajemnicę przedsiębiorstwa.

§ 3

Krajowa Rada Izby Architektów RP ponownie podkreśla, że tak zarówno treść ugody z Panem Sebastianem Osowskim, jak i treści umowy z TIME SA były prezentowane na posiedzeniach Krajowej Rady oraz konwencji przewodniczących w Tucznie, na którym Izbę Mazowiecką reprezentował kol. Anatol Kuczyński – Sekretarz Rady. Tym samym Mazowiecka Okręgowa Rada Izby Architektów RP mogła zapoznać się z ich treścią.

Jednocześnie Krajowa Rada wskazuje, że nieprawdziwe jest stwierdzenie sformułowane w treści Stanowiska nr 6 Rady Mazowieckiej Okręgowej Izby Architektów RP, jakoby dokonano zmiany wydawcy czasopisma Zawód Architekt. Od początku istnienia tego czasopisma jego wydawcą była i pozostaje Izba Architektów RP. Tym samym Pan Sebastian Osowski nigdy nie był wydawcą tego czasopisma, a tym samym nie dokonano jakiegokolwiek zmiany wydawcy.

Krajowa Rada ponownie wskazuje, że umowa z Panem Sebastianem Osowskim wygasła na skutek upływu terminu, na jaki była zawarta. Decyzja o niekontynuowaniu współpracy z Panem Sebastianem Osowskim podyktowana była tak zarówno względami ekonomicznymi, jak i miała na celu ograniczenie ryzyka prawnego związanego z jej przedłużaniem w dotychczasowej formie. Ponieważ Pan Sebastian Osowski nie wyraził woli współpracy na nowych warunkach, Krajowa Rada zmuszona była do podjęcia decyzji o organizacji otwartego konkursu. Wyboru ofert dokonała komisja, uwzględniając cenowe i poza cenowe (jakościowe) kryteria oceny ofert. Jako najbardziej korzystną, komisja uznała ofertę TIME SA i rekomendowała jej przyjęcie Krajowej Radzie. Krajowa Rada zaś zaakceptowała ten wybór, a tym samym została zawarta umowa o współpracy z TIME SA, jako podmiotem przedstawiającym najkorzystniejsze warunki współpracy. Podkreślić należy, że TIME SA również nie jest wydawcą czasopisma Zawód Architekt, a jedynie podmiotem współpracującym z Izbą w zakresie jego wydawania, pozyskiwania środków na jego finansowanie i dystrybucji.

§ 4

Żądanie udostępniania izbie okręgowej przez Radę Krajową jakichkolwiek dokumentów, w tym treści zawartych umów, wykracza poza zakres jej kompetencji. Kompetencje poszczególnych organów Izby zostały ściśle określone, tak zarówno w przepisach powszechnie obowiązujących tj. ustawie o samorządzie zawodowym architektów i inżynierów budownictwa, jak i w przepisach wewnętrznych, w tym w Statucie Izby, Regulaminie organizacji i trybu przeprowadzania zjazdów oraz wyborów do organów jednostek organizacyjnych samorządu zawodowego architektów - Izby Architektów RP oraz Regulaminie organizacji i trybu działania organów jednostek organizacyjnych samorządu zawodowego architektów - Izby Architektów RP z wyłączeniem zjazdów.

Żaden z tych przepisów nie nadaje izbie okręgowej kompetencji sprawowania bezpośredniej kontroli działalności innych organów, w tym działalności Krajowej Rady. Przeciwnie, zgodnie z art. 33 pkt 2 ustawy samorządowej Krajowa Rada sprawuje nadzór nad działalnością rad okręgowych, nie odwrotnie. Organem wyłącznie uprawnionym do prowadzenia kontroli działalności Rady, zgodnie z art. 35 ust 1 pkt 1 ustawy samorządowej jest Krajowa Komisja Rewizyjna. Krajowa Komisja Rewizyjna funkcję kontrolną sprawuje poprzez zapewniony dostęp do wszystkich dokumentów Krajowej Rady Izby, a efektem tej kontroli jest między innymi decyzja KKR w zakresie wystąpienia do Krajowej Zjazdu z wnioskiem o udzielenie absolutorium.

§ 5

Krajowa Rada Izby Architektów RP podnosi, że kwestia odmowy udostępnienia treści ugody zawartej z Panem Sebastianem Osowskim oraz umowy zawartej ze spółka TIME SA została umotywowana w sposób wystarczający. Prowadzenie dalszej korespondencji w tym przedmiocie oraz podejmowanie dotychczasowych lub ewentualnych kolejnych decyzji przez Radę Mazowieckiej Okręgowej Izby Architektów RP ma na celu wyłącznie dezorganizację pracy Krajowej Rady, a tym samym Krajowa Rada podkreśla, że niniejsze stanowisko jest ostateczne i nie ulegnie zmianie.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP

Otrzymują:

1. Minister Rozwoju
2. a/a